

4
ROČNÍK 16

13. října 2006

V ČÍSLE:

Liturgické rozhovory 2006: O žehnání • Katolická církev v první Československé republice • Ubytování na kolejích? Jsme naprosto obsazeni, říká jejich ředitelka B. Pirklová

V pondělí 9. 10. byla slavnostně zahájena výstava s názvem „Dalimilova kronika v Olomouci“, na jejímž uspořádání spolupracovaly Filozofická fakulta UP, Nadační ústav regionální spolupráce, o. p. s., Národní knihovna České republiky, pod záštitou poslance Evropského parlamentu Ing. J. Březiny. Slavný originál pařížského zlomku latinského překladu instalovaný v Kapli Božího těla UC UP mohou návštěvníci obdivovat do 16. 10., poté jej do 31. 10. nahradí umělecká kopie.

Více informací viz www.dalimilovakronika.cz.

-red-, foto -tj- ▶

SLOVO MÁ...

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milé studentky a studenti,

po úvodním slovu rektora univerzity z prvního čísla Žurnálu UP v letošním akademickém roce bych rád navázal na jeho slova a započal tímto jakýmsi úvodníkem pravidelné informování akademických funkcionářů a vedoucích úseků o rezortech jim dočasně svěřených. Tato novinka na stránkách Žurnálu UP vznikla po domluvě s jeho redakcí a slibujeme si od ní lepší komunikaci mezi vedením UP a akademickou obcí a pracovníky UP. Psát zde budeme o konkrétních a aktuálních úkolech, které vedení univerzity projednává, o nichž se rádi. Prostřednictvím Žurnálu jako zavedené komunikační platformy byste se tak Vy, jeho čtenáři, měli dozvědět

něco o výsledcích činnosti funkcionářů, jejich představách a plánech.

Začnu hned konkrétní iniciativou, jež se zrodila v mé hlavě a kterou bych rád s Vaší pomocí uskutečňoval. Pakliže Vás však samozřejmě přesvědčím o její důležitosti – jakékoliv komentáře přivítám. O co jde? V souvislosti s informacemi z červnového zasedání olomoucké městské rady, které schválilo projekt „Olomoucká akropole“ a zadalo provedení přípravných prací týmu kolem Ing. arch. P. Pospíšila, jsem vedení Univerzity Palackého nasměroval k debatě o myšlence zřízení Muzea UP. Domnívám se totiž, že by záměrem naší školy mělo být vybudování instituce připomínající univerzitní prohlídkové a výstavní expozice našich kolegů z Krakova či Oxfordu. UP a město Olomouc podobný potenciál z mnoha logických důvodů mají, ale zatím jej nedokázaly dostatečně využít. Pro realizaci tak ambiciózního plánu, jakým je zřízení dalšího mu-

Dokončení na str. 6

Podnikatelský inkubátor Vědeckotechnického parku UP: líheň pro inovace

■ Pětiletá spolupráce mezi Univerzitou Palackého a statutárním městem Olomouc na projektu Průmyslové zóny (ul. Šlechtitelů), jejíž součástí je Podnikatelský inkubátor, dospěla ke svému závěru. Slavnostním přestřižením pásky otevřeli dokončený objekt inkubátoru rektor UP prof. L. Dvořák (na snímku uprostřed), primátor města Olomouce Ing. M. Tesařík a Ing. T. Fiala, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Podářilo se vybudovat dílo na střední, troufám si říci celé Moravě, ojedinelé, řekl další účastník slavnostního aktu Ing. M. Vlček (vpravo), předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.*

EU přispěla na projekt částkou 1,1 mil. EUR a realizace této v pořadí již třetí průmyslové zóny v Olomouci představuje investici do území o celkové ploše necelých 17 ha. To je nyní připraveno ke vstupu výrobních investorů, jež by měli vytvořit zhruba 400 nových pracovních míst. Podnikatelský inkubátor bude propojen se stávajícím akreditovaným Vědeckotechnickým parkem UP a stane se jeho inkubačním zařízením.

Jak uvedla Mgr. H. Štoselová, ředitelka VTP UP, nabídne začínajícím inovačním firmám nejen prostory, ale i komplex služeb. Prostředí, které slouží k tříleté etablování firem, sestává ze zasedací místnosti, dvou místností, tzv. poloprovozů, zbylých prostor určených jednotlivým firmám a taktéž recepce sloužící právě těm, kteří budou v inkubátoru fungovat.

Cílem tohoto jedinečného díla je především rozvoj inovačního podnikání v regionu, výchova nadějných podnikatelů a přenos výsledků vědy a výzkumu do podnikatelského prostředí. V návaznosti na prostorové požadavky bude v inkubátoru sídlit až dvacet firem; zájem jich zatím projevilo deset. *Z odpadních produktů bychom chtěli vyvinout nanopráškové železo, které by mělo sloužit k reduktivnímu čištění podzemních vod, případně půd a hornin, řekl například za firmu zabývající se oblastí nanotechnologií prof. M. Mašlán (PřF UP).*

(Více informací přineseme v příštím čísle.)

Text a foto -map-

Od Přemyslovců k Lucemburkům

■ K tomuto tématu uspořádala Katedra dějin umění FF UP mezioborové sympozium *Historická Olomouc XVI*, které se uskutečnilo ve dnech 4.–5. 10. v Uměleckém centru UP při příležitosti 700. výročí zavržení posledního přemyslovského krále Václava III. v Olomouci v roce 1306.

Zahájení proběhlo (na snímku zprava) za účasti metropolitů moravského a arcibiskupa olomouckého Mons. J. Graubnera a rektora UP prof. L. Dvořáka, CSc., kteří nad sympoziem převzali záštitu, a děkana FF UP prof. I. Bartečka.

Program konference byl věnován jak historickým otázkám a souvislostem olomoucké královraždy a jejím důsledkům pro další vývoj panovnické moci a křesťanské strategie na přelomu 13. a 14. století, tak i některým vybraným okruhům z oblasti archeologie, středověké architektury a umění a dalšími tématům.

-red-, foto -tj-

Jednala Vědecká rada UP

■ Vědecká rada UP na svém zasedání 2. 10. schválila tři návrhy na jmenování profesorem/profesorou, a to návrh na jmenování **doc. D. Mocné, CSc.** (vedoucí Katedry české literatury PdF UK Praha), profesorkou pro obor Dějiny slovanských literatur (česká literatura), návrh na jmenování **doc. Z. Bouchala, CSc.** (Katedry optiky PřF UP), profesorem pro obor Optika a optoelektronika, a návrh na jmenování **doc. T. Opatrného, Dr.** (vedoucí Katedry teoretické fyziky PřF UP), profesorem pro obor Obecná fyzika a matematická fyzika. Všechny schválené návrhy budou postoupeny MŠMT ČR k dalšímu řízení.

Dále Vědecká rada UP projednala Aktualizaci Dlouhodobého záměru UP pro rok 2007 a schválila nový Statut Výroční přednášky k počtu prvního rektora olomoucké univerzity prof. PhDr. Josefa Ludvíka Fischera. Přijat byl rovněž návrh na členy Kolegia oboru Historie – doc. J. Millera, Ph.D., M.A., a doc. K. Konečného, CSc.

-red-

Katolická církev v první Československé republice (1918–1938)

■ Toto téma si zvolili pořadatelé mezinárodní konference, kterou na 22. 9. připravila Katedra církevních dějin a dějin křesťanského umění CMTF ve spolupráci s Historickým ústavem Katolické univerzity v Ružomberku a Společností pro dialog církve a státu v Olomouci.

Po oficiálním zahájení konference v Rotundě CMTF její děkanou RNDr. I. Vlkovou vystoupil s prvním referátem *Řeckokatolická církev v Československé republice* Mons. L. Hučko. Jako biskup této církve v současné České republice zasvěceně a bez idealizací referoval o postavení a úloze řeckokatolické církve po první světové válce v nově vytvořeném státě s komplikovanými náboženskými i národnostními podmínkami. Dotkl se však také poměrů v období Slovenského štátu a nástupu komunismu, kdy byla řeckokatolická církev doslova likvidovaná ve prospěch pravoslavi.

S hlubokou znalostí náboženské problematiky v meziválečném období seznámil účastníky konference M. Trapl, a to referátem *Role katolické církve ve vnitřních poměrech ČSR*. Tytéž otázky ve slovenském prostředí osvětlil P. Zubko v příspěvku *Organizácia rímskokatolíckej cirkvi na Slovensku v medzivojnovom období*. Přednášející se nevyhýbali ani kontroverzním nebo speciálním otázkám. Např. J. Majkov *Role katolické církve v česko-německých vztazích*, M. Čížmár *Problematika katolického nacionalismu v církevních strukturách na Slovensku* nebo C. Hišem *Reholný život na Slovensku v rokoch 1918–1938*.

T. G. Biňovec se věnoval katolickému exilu v meziválečném období a Š. A. Kuruc (oba premonstráti) problematice vyučování náboženství na slovenských školách. S otázkou Katolické akce seznámil přítomné J. Larisch a závěrečný referát věnoval J. Koniček právnímu postavení katolické církve v ČSR.

Po každém bloku následovala podnětná a velmi otevřená i kritická diskuze, která nejen otevřela mno-

Liturgické rozhovory 2006: O žehnání

■ Neuplyne téměř ani měsíc, abychom se v různého druhu zprávách a zpravodajstvích nedozvěděli, že někde bylo něco požehnáno, posvěceno či benedikováno – kříž na nějakém vyvýšeném místě, nová škola, či dokonce dopravní prostředek; o žehnání vody či dalších kultovních paramentů pro liturgické účely už ani nemluví. Lze dokonce říci, že i současná obecná čeština se zdá nasvědčovat tomu, že jakási (byť velmi specificky pojatá) popularita těchto obřadů není přinejmenším na ústupu – leccos se děje „s požehnaním úradů“, nadřazený „posvěcuje“ svým souhlasem výkon podřízeného, dobrořečíme kdekomu za kdedo. O co však při těchto úkonech má skutečně jít? Jsou snad projevem tmářství, nebo magického přístupu k životu? Nejde náhodou o primitivní ritualizaci procesu výroby amuletů, jež nás mají ochránit proti působení všemožných zlých sil? Co říkají dnešnímu člověku? Jak mají probíhat, aby se daly prohlásit za autentický projev křesťanské i židovské víry, strukturalizovaný do kultické podoby?

Na tyto a podobné související otázky mělo přinést odpověď Katedrou liturgické teologie CMTF UP pořádané mezinárodní sympozium s názvem „Obřady žehnání v různých liturgických tradicích“, konané dne 26. 9. 2006 v prostorách tzv. rotundy této fakulty. Jednalo se již o druhý z řady vědeckých liturgických kolokvií, zorganizovaných během posledního roku touto katedrou (to loňské, věnované eucharistii jakožto vtiatku na křesťanském Západě i Východě, proběhlo v listopadu 2005). Zúčastnili se ho odborníci pěti národností ze stejného počtu zemí, reprezentující

dvě fakulty UP a celkem čtyři univerzity, z toho dvě zahraniční.

Charakteristický pro záměr akce byl – kromě specializace – také přístup v duchu ekumenického i mezináboženského dialogu. Židovským modlitbám typu „berachá“, jež se staly jedním z modelů pro křesťanská žehnání, byl věnován příspěvek M. A. T. Visiho, Ph.D., z Katedry judaistiky FF UP (na snímku). Poté následovaly pohledy na současné žehnací obřady v anglikanismu, pravoslavi a katolicismu (římského i byzantského ritu) – referenty byli prof. D. Holeton, Th.D., Ph.D. (děkan HTF UK), Mgr. Š. Šák, Ph.D. (Pravoslavná bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity), prof. H. J. Sobeczko (Teologická fakulta Opolské univerzity) a ThDr. M. Mojžeš, Ph.D. (Gréckokatolícka teologická fakulta Prešovskej univerzity). Vystoupení „domácích“ reprezentantů – doc. F. Kunety, Th.D., a SLLic. Ing. P. Kopečka, zaměřená na teologicko-antropologické zásady v obřadech žehnání a analýzu textů vybraných modliteb – tedy aplikaci a explikaci – uzavřela nejen pomyslný okruh problematiky, ale i program akce.

Jak napovídá již samotný druhový název „kolokvium“, nechyběla ani oživená diskuze. Jako organizátor mohu ubezpečit, že dialog (nejen) s účastníky bude pokračovat i v tištěné formě – příspěvky, publikované ve zvláštním sborníčku, tak osloví i širší okruh zájemců a snad přispějí i k tomu, že výraziva, převzatého z rituálů jednotlivých církví a náboženství, bude i v obecné mluvě používáno uvážlivěji a adekvátněji – což případně může posloužit i jakožto podnět pro jazykověde, zainteresované směrem, jakým se lidská řeč vyvíjí v naší kultuře.

Mgr. W. Bugel, dr.,
Katedra liturgické teologie CMTF UP, foto -tj-

hé nedořešené problémy, ale i témata k další podobné konferenci. Všechny přednesené referáty budou otištěny v připravovaném sborníku.

Konference, moderovaná M. Pojslem a T. Parnou, nemohla zdaleka vyčerpat složitou tematiku vztahů mezi náboženstvím a společností, státem a církví v době první republiky. Přesto se dotkla řady otázek, které zůstávají mnohdy i dnes u nás tabuizované, zjednodušované nebo idealizované. Přítomní nikdo z vážných badatelů nepochybuje o tom, že dokonalá znalost poměrů z let 1918 až 1938 může přispět k rozpletení praktických vztahů mezi státem a církvemi v současné politice našeho štátu.

-dpm-

Seminář pro mentory

■ Na Katedře německého jazyka PdF se uskutečnil již čtvrtý ročník *Semináře dalšího vzdělávání uvádějících učitelů*. Účastníky byly uvádějící učitelé zvaní mentoři, kteří pomáhají svým mladým, začínajícím kolegům při nástupu jejich pedagogické dráhy. Seminář byl tradičně koncipován jako dík za tuto jejich práci a jako pomoc katedry v jejich dalším profesním růstu.

Vedle učitelů z katederních škol v Olomouci přijeli i kolegové z regionu. Zvlášť potěšitelná byla účast našich dřívějších absolventek, které se na katedru vrátily již jako kvalifikované učitelky. Program semináře sestával ze tří příspěvků, jejichž autorkami byly Mgr. J. Běhalová, Mgr. J. Poláková, Ph.D., a PhDr. D. Varadinová. Seminář se týkal jazykové interference, výuky cizích jazyků v Německu a možnosti práce s textem. Témata, která budou na pořadu příští rok, si účastníci jako obvykle vybrali z nabídky už letos.

S radostí konstatujeme, že si seminář již vydobyl své místo v kalendáři vzdělávacích akcí pro učitele němčiny.

Mgr. M. Bohuš

Zájem o studium v zahraničí roste

■ Ve Filmovém sále FF UP se konala 3. 10. prezentace „Studium v zahraničí“, kterou pořádala Kancelář pro zahraniční styky UP pro studenty UP. Prezentace se týkala zahraničních programů Erasmus a Merrillova programu, stejně jako nabídky stipendií na základě mezinárodních smluv s MŠMT pro akademický rok 2007/2008.

Studenti tak měli příležitost dozvědět se o nabízených programech studia v zahraničí, kde hledat informace a kontakty. Zcela zaplněný filmový sál byl důkazem, že zájem studentů studovat v zahraničí se každým rokem zvyšuje.

-ip-

Informace ke komunálním volbám pro občany států EU s trvalým pobytem na území ČR

■ Podle příslušných dokumentů Evropské unie (Act. No. 491/2001, sekce 4/1) mají všichni státní občané všech členských států EU – pokud mají trvalý pobyt v ČR – právo aktivně se účastnit voleb do zastupitelstev měst a obcí ČR, které se konají ve dnech 20. a 21. 10. 2006.

Pro občany jiných členských států, kteří žijí v Olomouci a rozhodli by se pro účast ve zdejších komunálních volbách, to znamená, že se musejí do středy 18. 10. (16 hod.) hod. registrovat jako voliči na Magistrátu Statutárního města Olomouce na Horním náměstí.

Podrobné informace: <http://www.mvcr.cz/volby/>.

Běh s Klokem

■ V poslední letošní zářijový den uspořádaly fakulty Přírodovědecká a Pedagogická spolu s olomouckou pobočkou *Jednoty českých matematiků a fyziků* „nulový“ – zakládající ročník vytrvalostního běhu – „Běh s Klokem“. Od budovy PřF UP v Hejčíně nejdříve odstartovaly na tři desítky dětí ve třech věkových kategoriích, pro něž byl po skončení závodu připraven matematický kvíz, hlavolamy a počtářské testy. Běh dospělých – sedm kilometrů pro ženy a deset kilometrů pro muže – přilákal o něco méně závodníků, přesto se kolem „poděbradských“ jezer proběhly přibližně dvě desítky účastníků.

Text a foto -tj-

Univerzitu navštívil skladatel R. Twardowski

■ Jedním z hostů Podzimního festivalu duchovní hudby Olomouc 2006 byl také hudební skladatel R. Twardowski, s nímž se mohli zájemci setkat při veřejné besedě na téma „Můj život s hudbou“ s ukázkami jeho tvorby,

kteřou v Uměleckém centru UP uspořádala 9. 10. Katedra hudební výchovy PdF UP. Při své návštěvě Olomouce zavítal R. Twardowski (na snímku vlevo) spolu s ředitelkou Umělecké agentury Ars Viva D. Hamplovou a předsedkyní o.s. Musica Viva RNDr. A. Werkmanovou (vpravo) také na Univerzitu Palackého, kde se setkal s rektorem prof. L. Dvořákem.

-red-, foto -da-

Z jednání Akademického senátu UP

■ Ve středu 27. 9. se na svém prvním zasedání v tomto akademickém roce sešel Akademický senát UP. Z jeho programu vyjímáme:

* **Akademický senát schválil Aktualizaci Dlouhodobého záměru UP na rok 2007.** Snažili jsme se o to, aby byla konkrétnější než v předchozích letech, řekl k předkládanému dokumentu, který navazuje na osnovu Dlouhodobého záměru MŠMT ČR prof. L. Dvořák, rektor UP. I přes tuto snahu však senátoři v průběhu diskuse poznamenali, že by vítvali, aby Aktualizace Dlouhodobého záměru olomoucké univerzity byla v příštím roce ještě konkrétnější a aby s tímto dokumentem bylo zároveň předloženo i hodnocení uplynulého období pro celkové srovnání a vyhodnocení. S výzvou k užší spolupráci mezi senátory UP na jedné straně a prorektory či děkány fakult UP na druhé se poté přihlásil J. Dürr, prorektor pro vnější vztahy UP. Aktualizaci DZ UP na rok 2007 se ještě bude zabývat Správní a Vědecká rada UP.

* **AS UP vzal na vědomí zprávu Správy kolejí a menz UP o přijatých opatřeních vedoucí k zvýšení využití obsazenosti kolejních objektů SKM UP.** Se změnou financování studentského ubytování a zavedením ubytovacích stipendií vznikl SKM UP problém, jenž se týkal poptávky ubytování ze strany studentů UP. V měsících leden až březen 2006 se poptávka – ve srovnání s předchozím obdobím – snížila o 6 %, sdělila senátorům Ing. B. Pirklová, ředitelka SKM UP v úvodu komentáře a dodala: SKM UP ve spolupráci

s Kolejní radou a AS UP učinila v této souvislosti opatření a provozní změny, které situaci vyřešily. Nyní, týden po zahájení akademického roku 2006/2007, jsou ubytovací kapacity naprosto plné. Z příslušné zprávy vyplývá, že největší vliv na vyrovnání poptávky zřejmě měla ta opatření, jež souvisejí se změnami v Řádu VŠ kolejí, podle kterých studenti vyšších ročníků, jimž vznikl nárok na ubytování v SKM UP v nadcházejícím školním roce, jsou povinni uzavřít Smlouvu o ubytování nejpozději do 30. 6. kalendářního roku. Posluchači, kteří Smlouvu v řádném termínu nepodepsali, byli k tomu vyzváni ještě jednou. Poté byla volná místa nabídnuta dalším žadatelům o ubytování. (Více informací na str. 3.)

* **AS UP schválil návrh Řádu habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem na UP, a to ve znění schváleného pozměňovacího návrhu.**

* **Informace z RVŠ** – Rektor UP prof. L. Dvořák povšechně informoval o přípravě státního rozpočtu. Zdůraznil, že ekonomická situace není ve vysokém školství – i v souvislosti s otázkou důvěry vlády České republiky – stabilní. Podle dostupných materiálů, které měl rektor UP k dispozici k datu jednání AS UP, měl být dotován pouze nárůst počtu nových studentů (19 tis. nových studentů, asi 1 mld. korun). Neustálý vývoj v této oblasti potvrdila i jeho další slova o nejistotě finančního krytí, především v rozpočtové kapitole posílení vědy a výzkumu a kapitole týkající se dofinancování projektů EU. Krátce po jednání AS UP bylo prorektorům pro vědu a výzkum jednotlivých veřejných vysokých škol sděleno, že částka na vědu a výzkum (celkem 1,5 mld. korun) součástí státního rozpočtu bude. Z uvedené celkové sumy by 0,5 mld. korun mělo být určeno k dofinancování projektů EU, a to v návaznosti na nový model financování v rámci 7. Rámcového programu. Otázkou stále zůstává, jakým způsobem vysoké školy zmiňované finance obdrží, sdělila Žurnálu UP prof. J. Ulrichová, prorektorka pro vědu a výzkum UP a zdůraznila, že i tyto informace nemusejí být konečné. Další informace z RVŠ na www.radavs.cz.

-map-

NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Ubytování na kolejích UP?

Jsem naprosto obsazení, říká jejich ředitelka B. Pirklová

Zájem o ubytování v kolejích a obsazenost kolejí v září 2006 byla podstatně vyšší než v minulém roce. Radost z toho má především management UP, studenti, kteří nemohli sehnat bydlení již samozřejmě méně. Situace v SKM UP přesně před rokem nebyla tak příznivá, a to zejména z důvodu snížené poptávky po ubytování ze strany studentů a jejího následného negativního dopadu na finanční ukazatele SKM UP.

Od 1. 10. 2005 přestaly být koleje dotovány. Příslušná dotace je nyní rozdělována formou stipendií na ubytování přímo studentům, jež tak získali možnost volby, zda využijí nabídky ubytování v privátech anebo jako doposud možnosti ubytování v kolejích. K zahájení ubytování tak v minulém akademickém roce nenastoupila téměř pětina studentů vyšších ročníků, kteří získali nárok na ubytování v kolejích. Přestože SKM UP vyvíjela maximální úsilí ve směru obsazení kolejí studenty UP, nepodařilo se již koleje do konce prosince 2005 obvyklým způsobem obsadit. Ke konci roku 2005 tak SKM UP evidovala téměř 350 volných lůžek. V měsících leden až březen 2006 dosáhla snížená obsazenost – ve srovnání se shodným obdobím předchozího roku – téměř 6 %. Uvedené mělo samozřejmě následný negativní dopad na výši plánovaných tržeb za ubytování. I v této souvislosti se příslušnou problematikou začal zabývat Akademický senát UP, který v jarních měsících přijal zásadní změny v Řádu VŠ kolejí s cílem zamezit snížené obsazenosti v následujícím školním roce.

Opatření, jež byla učiněna ze strany SKM UP v zájmu zvýšení obsazenosti kolejních objektů byla celá řada. K těm nejpodstatnějším opatřením, které přispěly k opět plné obsazenosti kolejí řadím právě změny v Řádu VŠ kolejí. V něm se nově říká, že studenti vyšších ročníků, jež mají nárok na ubytování ve vysokoškolských kolejích, jsou povinni uzavřít Smlouvu o ubytování nejpozději do 30. 6. kalendářního roku. Posluchači, kteří tak neučinili, měli ještě jednu možnost danou dodatečným termínem. Informace o náhradním termínu závazného podpisu ubytovací smlouvy jsme rozeslali na 887 adres, sdělila Ing. B. Pirklová v průběhu jednání AS UP 27. 9. 2006. Pro posluchače UP nastala tímto opatřením zcela nová situace. Museli se

totiž rozhodnout, zda podepíší Smlouvu o ubytování s SKM UP anebo dají přednost ubytování v privátu. Po stanoveném termínu totiž SKM UP nabídla volná místa dalším žadatelům. Tímto způsobem si management SKM UP zajistil potřebné informace o skutečné poptávce ze strany studentů vyšších ročníků pro bližší se akademický rok 2006/2007 a zamezil tak situaci, která vznikla v září 2005, kdy k zahájení ubytování nenastoupil vysoký počet žadatelů o ubytování. Ke konci srpna se nám podařilo řádně obsadit 4 000 lůžek a urychlit ubytovací proces. K řešení snížené obsazenosti kolejí v období od února do srpna přispěla i nepřetržitá činnost centrální recepce, která vyřizovala objednávky k ubytování. Rovněž propagace a informace o volných kapacitách napomohly k vyšší obsazenosti kolejí, komentovala v rámci AS UP další opatření ředitelka SKM UP a k přijatým změnám závěrem dodala: Ceny za dlouhodobé ubytování studentů v kombinované formě studia byly s cílem obsadit volné kapacity sníženy, posluchači, kteří hodlají využívat koleje po dobu celého roku, byli bodově zvýhodněni před těmi, jež ubytování v objektech kolejí využívají pouze ve školním roce; své výsledky přineslo i opatření, jež stanoví, že studenti mohou bydlet v době prázdnin za cenu kolejného.

Ze závěrečného hodnocení vývoje zájmu studentů UP o ubytování ve studentských kolejích vyplývá, že za období leden až červen 2006 činil pokles v poptávce lůžekodů – ve srovnání s předchozím obdobím – 4,66 %. Snížený zájem o ubytování byl zaznamenán do června roku 2006 v koleji Chválkovice, a to zejména z důvodu snížené dopravní dostupnosti z této lokality. Velmi dobrá obsazenost zůstala zachována v objektech kolejí E. Rošického, G. Svobody, J. L. Fischera a M. Kudeřkové. Nejvyšší zájem o ubytování je v kolejích Neředin 2, 3, 4.

Vzhledem k plné obsazenosti všech kolejních objektů od zahájení nového akademického roku lze předpokládat, že zájem o ubytování v kolejích SKM UP zůstane zachován i v novém konkurenčním prostředí, které s sebou přinesla reforma financování kolejí a výplaty ubytovacích stipendií.

-map-

Slavnostní předávání certifikátů na Pedagogické fakultě

■ V září se na Katedře německého jazyka (KNJ) PdF UP uskutečnilo slavnostní vyhlášení výsledků jazykové zkoušky *Fit in Deutsch 1 a Fit in Deutsch 2* s předáním certifikátů úspěšným účastníkům. Zkouška proběhla již 8. 6. 2006 pod patronací Goethe-Institutu na olomoucké Fakultní základní škole Hájkova. Certifikát získalo 30 žáků, z toho 17 žáků vyhovělo u zkoušky *Fit in Deutsch 1* a 13 *Fit in Deutsch 2*. Jednalo se o mezinárodní jazykovou zkoušku ve znalostech německého jazyka pro žáky ZŠ a SŠ s platností pro celou Moravu.

Učitele a žáky za účasti jejich rodičů přivítala na půdě katedry její vedoucí PhDr. O. Vomáčková, Ph.D., a ředitelka školy Hájkova Mgr. B. Vitková. Akci připravila a koordinovala Mgr. Z. Thunová, která zhodnotila i význam akce. S příznivým ohlasem se setkala diskuse žáků, vedená v němčině s německou lektorkou KNJ M.A. A. Spuhn. Žáci tak mohli uplatnit své cizojazyčné znalosti v hovoru s rodiřím mluvčím.

Na závěr žáci zhlédli na videozáznamu za všeobecného pobavení své vlastní výkony během letní zkoušky.

Jednalo se o první akci tohoto druhu na KNJ, která představuje jeden z příkladů konkrétní spolupráce PdF UP a olomouckých fakultních škol.

Vzhledem k tomu, že akce byla všemi přítomnými hodnocena jako velmi zdařilá, dohodli se zástupci obou institucí předběžně na jejím dalším pokračování v příštím roce.

-ov-

Šedesát let II. interní kliniky FN a LF UP Olomouc

60. výročí obnovení vysokého školství v Olomouci se stalo inspirací pro II. interní kliniku k uspořádání *I. gastroenterologického a hepatologického pracovního dne*. Symposium proběhlo současně k 60. výročí založení lékařské fakulty a vzniku II. interní kliniky LF UP v Olomouci. Konference se konala 21. 9. v Regionálním centru Olomouc pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje RNDr. I. Kosatíka, primátora Statutárního města Olomouc Ing. M. Tesaříka, rektora UP prof. L. Dvořáka, CSc., děkana Lékařské fakulty UP prof. Z. Koláře, CSc., a ředitele Fakultní nemocnice Olomouc doc. J. Vornáčky, Ph.D.

V dnešní uspěchané až hektické době by mnohý zapochyboval nad úsilím se pozastavit a ohlédnout se do minulosti. Na tomto místě lze snad použít citát A. Jiráska: *Neporozumí nik dnešku, kdo nezná včerejška*.

Univerzita v Olomouci byla zřízena jezuity již v roce 1573 udělením prvních univerzitních privilegií císařem Maxmiliánem II. Je po Karlově univerzitě druhou nejstarší univerzitou na území našeho státu. Veškeré snahy a ani „reskript císařovny Marie Terezie“ ze dne 3. února 1746, aby moravská univerzita byla doplněna o lékařskou fakultu, nebyly úspěšné. Samostatná lékařská fakulta vznikla jako součást univerzity teprve při jejím znovuoobnovení. Zákonem č. 35 ze dne 21. února 1946 byla v Olomouci obnovena starobylá univerzita s názvem Univerzita Palackého. Její součástí byly fakulty bohoslovecká, právnická, lékařská a filozofická.

60 let Univerzity Palackého a Lékařské fakulty v Olomouci je od počátku spjata s historií II. interní kliniky, která vznikla z oddělení tuberkulózy tehdejších Zemských ústavů (dnešní Fakultní nemocnice Olomouc).

Prvním přednostou tzv. Propedeutické kliniky (později přejmenované na II. interní kliniku) byl od února 1946 do července 1955 docent a později profesor doktor K. Amerling, žák nestora české internistické medicíny profesora J. Thomayera. Právě doc. Amerling s doc. Vejdovským, doc. Blatným a primářem Lédlem spolupůřili od července 1945 do února 1946 „Akční výbor pro vybudování lékařské fakulty“.

Prof. Amerling se zaměřil na studium a terapii alergických onemocnění, především astmatu. Z pohledu dnešní moderní gastroenterologie je zajímavé, že ve své době zkoumal rovněž základní problémy diagnostiky potravinových alergií a vliv stravy na střevní dysmikrobii spolu s ústupem alergických reakcí po obnovení bakteriální rovnováhy střevní. Součástí zájmů byly také metabolické poruchy po radikálních operacích žaludku, úchytky motorické činnosti žaludku včetně „elektrických“ záznamů (období současné elektrogastrografie). Tehdejší pracoviště čítalo nejprve 22 a do roku 1949 44 lůžek.

V dubnu 1953 přešel z I. interní kliniky na místo zástupce prof. Amerlinga asistent doktor Z. Kojecký, který zdatně podpořil zárodky budoucí gastroenterologie. Prof. Amerling byl 1. července 1955 penzionován a kliniku převzal v téměř roce 42letý doc. Z. Kojecký.

Později prof. Kojecký vedl II. interní kliniku v její šedesátileté historii nejdelší období, plných 28 let až do roku 1983. V průběhu téměř poloviny období její existence se klinika pod jeho vedením dále rozrostla a jednoznačně profilovala v moderní gastroenterologické pracoviště, které se významně podílelo na rozvoji oboru doma i v zahraničí. Zájem prof. Kojeckého o život kliniky, osudy spolupracovníků a žáků přetrvává dodnes. Za jeho vedení se II. interní klinika zaměřila ze široké oblasti vnitřního lékařství především na diagnostiku a léčbu chorob trávicího ústrojí a látkové přeměny, byly rozšířeny speciální laboratorní a diagnostické metody. Jmenujme alespoň priority enterobiopsie pomocí vlastního typu bioptické sondy v roce 1961,

zavedení fibrogastroskopie a duodenoskopie v roce 1962, prioritní objevy týkající se studia endokrinních buněk střevní sliznice, patogeneze Whippleovy choroby, enzymatických disacharidázových insuficiencí epitelu střevní sliznice, první využití ultrazvuku v diagnostice žlučnickových kamenů, studium klinických a imunologických projevů Crohnovy nemoci a proktokolitidy. Publikace prací v tuzemských a zahraničních odborných časopisech vedly prof. Kojeckého přirozeně do předsednictví Československé společnosti gastroenterologie a výživy (1964–1968), do předsednictví A.S.N.E.M.G.E. (1964–1968) a od roku 1974 je prof. Kojecký čestným prezidentem O.M.G.E. (Organisation Mondiale de Gastro-Entérologie). V roce 1968 byl prof. Kojecký prezidentem VIII. Mezinárodního kongresu gastroenterologie, pořádaného v Praze. Pod jeho vedením dokončilo postgraduální studia 14 asistentů a z nich habilitovalo 8 docentů. Po přestavbě (1967–1970) původní budovy, v níž je II. interní klinika dislokována dosud,

mělo pracoviště k dispozici 96 lůžek a 10 ambulancí. Prof. Kojecký odešel na penzi v roce 1983, avšak i nadále je aktivním členem Spolku lékařů ČLS J. E. Purkyně v Olomouci a dosud organizuje pracovní schůze Sekce dějin lékařství. Po jeho odchodu byl jmenován přednostou II. interní kliniky kardiolog doc. Adolf

Zmeškal. Kromě dosavadních výzkumných úkolů v rámci oboru gastroenterologie se rozsah činnosti kliniky tehdy rozšířil na oblast diabetologie, pro niž byla zřízena i samostatná ambulance a ordinariát. Pokračovalo soustavné sledování poruch imunitních reakcí u nespecifických zánětů trávicí trubice a při klinice vzniklo centrální endoskopické pracoviště.

V dalším období po politicko-spoločenských změnách v roce 1989 psali další kapitoly života II. interní kliniky spolu se svými spolupracovníky přednostové prof. I. Krč (1991–1999) a prof. J. Ehrmann (1999–2005). Prof. Krč díky svému širokému zájmu a vzdělání napříč všemi obory vnitřního lékařství i přes svoji spe-

cifickou zálibu v oboru hematologie a hematatoonkologie především, pěstoval na klinice vnitřní lékařství v celé šíři. Nově se na klinice pod jeho vedením pěstovala hematologie a zejména problematika gastrointestinálních lymfomů. Nejednou byl jeho podnět impulzem pro zajímavé studie klinických stavů, které vyústily v publikace úspěšně zveřejňované doma i v zahraničí. Podporoval mezinárodní spolupráci a byl iniciátorem pracovních setkání vnitřního lékařství středoevropských zemí (Mitteleurope – Countries Meeting of Internal Medicine) pořádaných v Polsku, Itálii, Rakousku a České republice. Olomouc a II. interní klinika byla místem konání 2. setkání středoevropských zemí v roce 1997, jehož byl prof. Krč prezidentem. Řada asistentů a spolupracovníků s jeho pomocí vycestovala na stáže a pracovní pobyty do Rakouska, Itálie, Belgie, Francie, Velké Británie, Německa a USA. I po odchodu do penze zůstává prof. Krč aktivním profesorem II. interní kliniky a je členem Etické komise FNO.

Prof. Ehrmann převzal vedení kliniky v červenci 1999 a kliniku řídil do konce roku 2005. Tlak doby na účelné využití sil i prostředků vedl k výraznější profilaci jednotlivých klinik, a tak je vedle všeobecného vnitřního lékařství nyní jasně vyjádřen směr II. interní kliniky ke gastroenterologii, hepatologii a rovněž diabetologii, řadu let na klinice pěstované. Poprvé v historii probíhal v roce 2003 v Olomouci kongres České a slovenské gastroenterologické společnosti. Generálním sekretářem kongresu byl prof. Ehrmann, aktivní člen výboru České hepatologické společnosti. Jeho profesionální zaměření vyústilo v uspořádání monografie Icterus – diferenciální diagnostika. Prof. Ehrmann zůstává dále aktivním profesorem II. interní kliniky, jenž se s nadšením věnuje pregraduální i postgraduální výuce vnitřního lékařství, gastroenterologie a hepatologie.

V současné době je na II. interní klinice k dispozici na třech odděleních 64 lůžek, z toho sedm lůžek jednotky intenzivní péče a sedm lůžek metabolické jednotky. Vedle lůžkové složky jsou součástí kliniky všeobecná interní ambulance, ambulance gastroenterologické, hepatologické, endoskopické a diabetologické. V posledním roce bylo celkem 2074 hospitalizovaných, bylo provedeno 25 119 ambulancních

Poznámka

O popularizaci

Naše Přírodovědecká fakulta by se sotva tak horlivě angažovala v popularizaci přírodních věd, kdyby měla velký příliv uchazečů o studium, jaký dnes zažívají humanitní obory (viz Žurnál č. 2, s. 5). Jisté je, že popularizace vědy je a bude pro univerzitního pedagoga a vědeckého pracovníka vždy prací navíc, protože ho zatěžuje časově a mentálně. Proč by se do toho sám hmul? Jisté také je, že popularizace je tu vyvolána malým zájmem mládeže o exaktní obory, především fyziku, matematiku a chemii. Jsou na vině středoškolská kantoři a způsob jejich vyučování, nebo je to spíše vysoká intelektová náročnost těchto studijních předmětů? Pak tu ještě působí obecně známý faktor ekonomický, protože se sníženým počtem studentů klesá pro fakultu velikost státní dotace a naopak. Není tedy divu, že PŘF v této situaci reaguje iniciativně způsobem popsáním na citovaném místě, ale i v člancích dřívějších. Je to reakce z nutnosti.

Vysokým školám jde v popularizaci vědy příkladem Akademie věd ČR. Po radikálním snížení počtu pracovišť a propuštění mnoha pracovníků na základě zhodnocení kvality jejich výsledků vedení AV rychle pochopilo, jak je životně nutné přesvědčit občanskou veřejnost (potažmo voliče a daňové poplatníky) o tom, čím je jim instituce AV užitečná, nepostradatelná, jaké konkrétní výsledky přináší a k čemu jsou nám vlastně dobré. A koná tohle populární informování veřejnosti soustavně na dobré profesionální úrovni téměř každý týden. Jen si všimneme, jak často a dobře pracovníci AV prezentují své výsledky v rozhlasovém pořadu Meteor a v televizních relacích České hlavy, Popularis nebo Planeta Věda. Moc mě potěšilo, že v jedné z nedávných relací promluvil (o hmotnostní spektroskopii) také náš pracovník z PŘF prof. Lemr.

Proč ale nevidíme na TV obrazovce či neslyšíme v rádiu častěji pracovníky naší univerzity? Mnozí přece pracují na velmi důležitých a zajímavých vědeckých, výzkumných a vývojových projektech. Neměli bychom právě těchto lidí a jejich výsledků využít k propagaci UP a začít informovat veřejnost o tom, kde všude, jakými výsledky univerzita vystupuje z šedi školské průměrnosti, kde opravdu vyniká a dosahuje evropské, možná i světové úrovně? Doba je k takovému počínání zralá už dlouho. Jen si všimneme, jak ve společnosti pohněné soutěživostí o prostředky a nejrůznější výhody neobyčejně vzrostlo úsilí o zvýšení schopnosti konkurovat a obstát v selekčním tlaku – a to na všech úrovních a ve všech oblastech, vysoké školství nevyjímaje.

Prof. M. Hejtmánek

Dokončení na str. 5

Noví profesori UP

Ve Velké aule Karolina v Praze předal 2. 5. 2006 prezident republiky V. Klaus dekrety novým 91 profesorským a profesorům českých vysokých škol. Mezi nově jmenovanými byli také tři noví profesori olomoucké univerzity: **prof. PhDr. F. X. Halas, CSc.**, člen Katedry církevních dějin a křesťanského umění CMTF UP, jmenovaný pro obor Historie, **prof. RNDr. J. Pešák, CSc.**, zástupce vedoucího Ústavu lékařské biofyziky LF UP, jmenovaný pro obor Lékařská biofyzika, a **prof. PhDr. P. Štěpánek, Ph.D.**, člen Katedry dějin umění FF UP, jmenovaný pro obor Dějiny výtvarných umění.

V následujících řádcích přinášíme první dva krátké portréty:

Prof. PhDr. František X. Halas, CSc. (1937)

Cyriometodějská teologická fakulta, Katedra církevních dějin a křesťanského umění. Obor: Historie. Vědecká a výzkumná specializace: Církevní dějiny, České novověké dějiny, dějiny kultury.

Je autorem tří a spoluautorem jedné monografie, 1 skriptu a 78 statí ve sbornících, odborných časopisech atd., 12 statí vyšlo v odborných časopisech, knižních publikacích, sbornících.

Citovanost: 55 citací.

Významné publikace z poslední doby:

Halas, F. X.: *Fenomén Vatikán (idea, dějiny a současnost papežství, diplomacie Svatého stolce, České země a Vatikán)*, Brno, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2004, 759 stran.

Halas, F. X.: *Vztahy mezi státem a církví z hlediska jejich mezinárodního rozměru, Olomouc, Univerzita Palackého, 2002, 72 stran.*

Halas, F. X.: *Sécularisation et perte de mémoire historique*, in: PONNAU Dominique, Art et Culture religieuse aujourd'hui, Paris, Bayard, 2003.

Poslední kongresová účast: *Kardinál Agostinu Casaroli jako partner komunistických vládců při jednáních o postavení katolické církve v ČSSR (1963–1989)*. Mezinárodní konference „Významné osobnosti církve i náboženských společností v politickém životě 20. století“, Olomouc 27.–28. 4. 2006 (pořadatelé Katedra politologie FF UP, CDK – Brno).

Prof. F. Halas vede čtyři postgraduální studenty v oboru Církevní dějiny. Kromě tohoto oboru přednáší i Dějiny diplomacie.

-red-, foto archiv prof. Halase

Prof. RNDr. Josef Pešák, CSc. (1942)

Lékařská fakulta, Ústav lékařské biofyziky.

Obor: Lékařská biofyzika. Vědecká a výzkumná specializace: Fyziologie a patofyziologie lidského hlasu a řeči.

Je autorem 65 a spoluautorem 14 vědeckých publikací, z nichž 16 autorských prací, na dalších 2 se podílel.

Významné publikace z poslední doby:

Pešák, J.: *Pneumoobstruktion of the tracheobronchial tree as a hypothetical cause of balbuties*. *Medical Hypotheses*, 2002, vol. 59, no. 4, p. 458–461.

Pešák, J.: *Preliminary experience with famotolol for treatment of stuttering*. *Letters and comments*. *Annals of Pharmacotherapy*, JUL–AUG 2004, vol. 38, no. 7–8, p. 1323–1323.

Pešák, J., Jindra, P.: *Shortening of the Front Vibrating Part of the Vocal Folds in Phonation*. *Folia Phoniatr Logop*, 2005, vol. 57, p. 1–8.

Poslední kongresová účast: 4. česko-slovenský foniatrický kongres „Sluch, hlas, řeč“. Ostrava, 21.–23. 9. Téma přednášky: *Aplikace bronchodilatancia u balbuties*.

Prof. J. Pešák vede pět postgraduálních studentů v oboru Lékařská biofyzika, kromě jmenovaného oboru přednáší i Fyziologickou akustiku, Fyziologii a patofyziologii lidského hlasu a řeči na Lékařské fakultě. Externě přednáší na Přírodovědecké fakultě Závklady průmyslového designu (obor Optika).

-red-, foto archiv prof. J. Pešáka

Šedesát let...

ošetření a v registru je celkem 15 221 disenzarizovaných pacientů. Klinika je akreditována pro obory vnitřní lékařství, gastroenterologie, diabetologie a ke školení a vydávání funkčních licencí v oboru gastrointestinální a pankreatobilární endoskopie. Na klinice probíhá studium v doktorském programu LF UP v prezenční a kombinované formě, aktuálně pět a tři studenti. V rámci postgraduálního vzdělávání jsou na klinice školeni tři stážiisté v oboru vnitřního lékařství, dva stážiisté v oboru gastroenterologie a endoskopie a v oboru diabetologie jeden stážiista. Klinika je v současné době zapojena do tří grantových projektů IGA a podílí se také na řešení mezinárodních multicentric-

Dokončení ze str. 4

kých klinických studií v oblasti gastroenterologie (šest studií) a diabetologie (dvě studie).

Do dalšího života II. interní kliniky si lze jen přát příhodnost doby, prostředí, pravost chvíle a nepostradatelné optimální podmínky duchovní i materiální, bez nichž – jakož i bez přesvědčených, ale i přesvědčivých osobností – nelze realizovat prakticky téměř nic.

Dovolte mi toto letmé ohlédnutí zakončit citátem z textu prof. J. Jařaba: *Bylo však nad slunce jasnější, že vazby k minulým dobám mohou být jenom symbolickou, a tedy nanejvýš emocionální podporou akterům nových plánů.*

Doc. V. Procházka, Ph.D.,
současný přednosta II. interní kliniky LF a FNO

Jak zasáhlo či do budoucna ovlivní chod Knihovny UP otevření Eurocentra Olomouc?

Počátek akademického roku byl možná pro mnohé návštěvníky Ústřední knihovny UP spojen s nemilým překvapením. Tradiční „brána“ do moderní univerzitní knihovny byla „ověřena“ šipkami vedoucími k náhradnímu vstupu, který však ani v nejmenší míře nenahradil moderní vchod, na který byli návštěvníci knihovny – tedy především studenti – doposud zvyklí. Dnes víme, že nepatrná rekonstrukce vstupních prostor univerzitní knihovny byla nutná pro vznik Eurocentra Olomouc, zřízeného v těchto místech Úřadem vlády ČR. Jak jeho otevření zasáhlo či do budoucna ovlivní chod Knihovny UP? Jaké organizační změny v této souvislosti vyplývají pro návštěvníky Knihovny UP a pro její zaměstnance? Na otázky odpovídá **RNDr. D. Lošťáková, ředitelka Ústřední knihovny UP**:

Eurocentrum přímo do chodu Knihovny UP nezasáhne vůbec. Vedení univerzity spolu s pracovníky Úřadu vlády vybrali pro umístění Eurocentra knihovnu, neboť považují za velmi dobré spojení vysokoškolské knihovny a Eurocentra. Knihovny ve Zbrojnici navštíví denně v průměru více než 1 500 čtenářů a Eurocentrum se nachází přímo ve vstupu do knihovny, kudy tak prochází jeho potenciální zákazníci.

Eurocentrum bude otevřeno od 10 hodin, tedy v době, kdy už je knihovna otevřena. Ani jeho otevírací doba tedy nijak nezasáhne do služeb knihovny.

Eurocentrum přineslo zásah do Knihovny UP především ve vzhledu její vstupní místnosti, kterou z velké části nyní zabírá. Informační pracovníci Univerzity Palackého se nyní musejí „vejít“ do menšího prostoru, budou stát nebo sedět za podstatně menším pultem, než za kterým stáli před vznikem Eurocentra.

Vzhledem k pevnému termínu zahájení činnosti Eurocentra na počátku semestru, závěrečná část příprav na zahájení činnosti Eurocentra znamenala určité nepohodlí pro čtenáře. Ti museli několik dní používat boční, služební vchod do knihovny, který se jinak používá pro studenty jen v době přijímacích zkoušek.

Nebylo jednoduché přistoupit na to, aby přímo v Knihovně UP působil zcela jiný subjekt. Musím však přiznat, že celý vstupní prostor Ústřední knihovny změnou svého vzhledu značně získal a podle mne dnes univerzitní knihovna působí na své uživatele lépe než dřív. Její vstupní prostředí je přívětivější, zvoucí, a to je účelem každé knihovny.

Informace o dalších Eurocentrech v ČR je možno najít na www stránce s adresou: <http://www.euroskop.cz>.

-map-

Česko-čínská společnost, pobočka Olomouc
a Katedra asijských studií FF UP
pořádají ve dnech **16. 10.–10. 11. 2006**

7. ročník Měsíce asijské kultury

na téma

Zábava a volný čas v Číně aneb „Pojďte, Čino, budeme si hrát!“

Zahájení se uskuteční **16. 10. v 18. hod.** v Galerii Zbrojnice vernisáží výtvarných prací žáků olomouckých základních škol. Všichni zájemci jsou srdečně zváni.

Bližší informace o programu viz <http://taifun.upol.cz/ccsol/>.

HABILITACE

Pedagogická fakulta

V průběhu veřejné části zasedání Vědecké rady PdF UP dne 3. 10. 2006 proběhla úspěšná **habilitace Mgr. PaedDr. J. Michálka, Ph.D.**, odborného asistenta PdF UP, v oboru **Speciální pedagogika**. Předložená habilitační práce nesla název *Školská integrace žáků se zdravotním postižením na základních školách v České republice*; zazněla přednáška na téma *Zdravotně postižení v české společnosti na počátku 21. století*.

Z notesu studentské zapisovatelky: S rozvojovým projektem do Mongolska (II)

Zastavení druhé, moskevské

Cílem je Ulanbátar, ale ještě předtím na nás čeká den v Moskvě. Z Transsibiřské magistrály v rychlosti poznáme Jekatěrinburg, Omsk, Novosibirsk, Krasnojarsk a Irkutsk.

Moskva je obrovská a krásná. Na každém rohu vidím spoustu ruských vlajek – visí všude, kde jen to je možné, vidím spoustu policistů – město se jimi doslova hemží. A Rudé náměstí? Tak velké otevřené prostranství jsem ještě neviděla. Měla jsem pocit, že můžu dojít až za obzor (a tam se určitě ztratím). Nejznámější památky jsme s Tanjou rychle vyfotily a hurá do moskevských ulic a čtvrtí... Pozor, dopravní ruch je v moskevských ulicích veskrze živelný a zelená na přechodu vám v žádném případě nezaručuje jejich bezpečné přejítí. Přesto, že se mi v univerzitnímu časopise nenabízí mnoho prostoru, nedovolí mi to nezastavit se alespoň u Arbatu, jedné z nejstarších moskevských čtvrtí s pravou ruskou atmosférou a nesčetným množstvím stánků a obchůdků. Kromě typických ruských suvenýrů se zde však „prodává“ i hudba a zpěv. Mezi spoustou dalších si vydělávají také zhruba desetileté děti. I před nimi je klobouk plný rublů...

Ale čas letí a nezbyvá než se s Moskvou rozloučit. Byl to mimořádně dobrý obchodní tah, že jsem si lístek na vlak z Moskvy do Irkutsku koupila

už v Čechách – v Moskvě jej prodávali zhruba dvojnásobně dražší.

Je středa 23. srpna, opouštím Moskvu. Transsibiřskou magistrálou se vydávám směrem na Vladivostok. Nástupiště Jaroslavského nádraží se hemží davy lidí, k odjezdu je totiž vypravován také vlak, který míří přímo do Ulanbátaru. Nevěřičně pozoruji, jak se Mongolové snaží vecpat své enormně objemná zavazadla do malých vagonů. Ještě netuším, proč toho s sebou vlastně tolik vlečou. V kupé vzpomínám na Naru a Ojunder. Tentokrát nám s Tanjou dělají společnost ruská maminka se synem. Svoji pohostinnost prokazují nabízením medem a kalbasou (salámem). Krajina za okny vlaku se moc nemění – březové, smrkové a borové háje se střídají s rozlehlými loukami a poli. Jako bych byla ve střední Evropě, jen vesnice sestávající z malých dřevěných domků tu na první pohled vypadají mnohem chudší.

Ve vlaku trávíme další čtyři noci. Neustále je k dispozici horká voda, ruská konverzace mi téměř nečiní žádné problémy. Co je to čas, vzdálenost a prostor v ruském pojetí? Zvláštní, kupé mi zpočátku připadalo malé a nehostinné, později, po několika dnech se v něm cítím jako „doma“. Ruské vnímání vzdálenosti, prostoru i času je od toho českého naprosto odlišné. Co by pro nás bylo už daleko, je pro Rusy pořád ještě blízko.

Když máma se synem druhý den z vlaku vystoupí, stává se kupé průlezkou pro děti... Chodí si s námi „pagavariť“. A konverzace se

▲ Zpívající děti

neustále rozvíjí. O to víc, když do kupé mezi Novosibirskem a Krasnojarskem přistupují dva mladíci. Díky povídání s nimi teď jejich domovinu – Sibiř, nevnímám pouze jako chladnou vzdálenou a nehostinnou část Asie, ale jako místo, kde lidé jsou schopni mít pouze košili, když Středoevropan oblékne bundu a čepici, a kde neplatí stereotyp, že každý člověk musí mít pořádnou ušanku. Stanic mezi březovými a jinými háji je poskrovnu, avšak v každé je spousta buřetů, stánků a taky bábušek, které se snaží prodat podomácku vyrobené jídlo.

Už chápu, k čemu slouží ta ohromná zavazadla, jež Mongolové tak uprtně cpali v Moskvě do vlaku: V momentu, kdy vlak zastaví na jakémkoliv nádraží Transsibiřské magistrály, stává se z nástupiště jedno obrovské tržiště s neskuptečným lidským mumrajem. Podnikaví Mongolové prodávají všechno, co v Moskvě naložili. Někteří z vlaku vyskočili dokonce ještě za jízdy, aby „chytli“ dobrá místa, jiní obchodují přímo v otevřeném okýnku kupé. Vlak má pevně daný jízdní

▲ Lidský mumraj při prodeji na nástupišti

řád, který se řídí moskevským časem. Není čas ztrácet čas...

Všechna nádraží zde mají dvoje hodiny, jedny s místním, druhé s moskevským časem. Nevybavuji si, kdy jsem vlastně překračovala časová pásma... Prostě si v Irkutsku posunu čas o pět hodin dopředu...

S. Šafaříková, studentka FTK UP, ve spolupráci s M. Hronovou, foto archiv autorky (Pokračování příště)

SLOVO MÁ...

Dokončení ze str. 1

zeva v Olomouci, bude potřeba najít shodu a podporu všech zúčastněných akterů, tj. města, univerzity, kraje a relevantních kulturních zařízení. Úzce spolupracovat bychom měli s Vlastivědným muzeem a nově vytvořeným Arcidiecézním muzeem. (Jednání s představiteli těchto institucí zatím neproběhla, ale hodlám je iniciovat v nejbližší době. V tuto chvíli se konalo pouze konzultační setkání s Ing. arch. P. Pospíšilem.)

Protože půjde o dlouhodobý a finančně náročný projekt, bude nutné pro zřízení muzea zapojit prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie. Již v tomto roce univerzita uvolnila 50 000 Kč pro přípravu celé vize, detailnější nastínění a částečné návrhy expozic.

Vytipování případného prostoru uvnitř univerzitních kapacit bude předmětem dalších jednání (jako nejvhodnější se zatím jeví druhé nádvoří Rektorátu univerzity na Křížkovského ulici blízko hradeb), další debata by měla zodpovědět také možnost dočasného umístění expozice mimo univerzitní prostory. Případná nová budova reflektující vzácné historické prostředí by mohla kromě expozice zakomponovat také konferenční zázemí. To Olomouci a univerzitě dnes chybí, ačkoliv potenciál města a vysoké školy nabízí široké možnosti rozvoje kongresové turistiky. Ročně jenom na UP proběhne asi sto vědeckých konferencí, několik desítek letních škol a festivalů (Academia film Olomouc a Aeduca budež namátkovým příkladem). Z tisku se vedení UP dozvědělo o záměrech města vybudovat konferenční kapacity v prostoru výstaviště Flora a v blízkosti fotbalového stadionu. Vedení Moravské vysoké školy Olomouc zase deklarovalo zájem spolupracovat s UP v budování komplexu na tř. Kosmonautů, kde by se rovněž našlo místo pro konferenční prostory.

Jsem přesvědčen, že projekty „Olomoucká akropole“, univerzitní muzeum a konferenční zázemí města by se neměly křížit, ale naopak doplňovat. Rád bych proto ve spolupráci s představiteli města Olomouce práce koordinoval, chci, abychom se navzájem informovali. Jen spojení sil, odborných zázemí a finančních prostředků povede ke zdárnému výsledku a podtrhne kulturní a historickou dimenzi, již se naše univerzita a město právem pyšní. Myslíte si i Vy, že by podobný záměr měl být dále rozpracován, že by se měl realizovat a že má šanci na úspěch?

J. Dürř, prorektor UP pro záležitosti vnějších vztahů, foto na titulní straně -tj-

Kudy? Bedekrem prvních kroků na UP Kam? Na koncerty v U-klubu

Kudy kam je název bedekru prvních kroků studentek a studentů přijatých ke studiu do prvního ročníku prezenčního studia. O radách, které věnovali starší studenti nastupujícím kolegyním a kolegům, Žurnál UP a univerzitní webové stránky informovaly již při jeho uvedení na pulty studijních oddělení. Dnešní zpráva je poněkud jiná, chce informovat kudy a kam se pečliví čtenáři tohoto užitečného díla mohli dostat a někteří se i dostanou.

Kudy?

Cesta vedla pečlivou četbou příručky od první až do poslední strany. Ti, co se přečetli až za tiráž, dospěli k slosovatelné anketě. Aby se slosování mohli zúčastnit, museli odpovědět na dvě obtížné otázky, na které je připravilo pečlivé studium bedekru. Otázky zněly: 1. Jak se jmenuje rektor tvé univerzity? 2. Jak se jmenuje nejlepší univerzita na světě? Na první otázku mohl správně odpovědět ten, kdo se dostal alespoň na sedmou stranu. K odpovědi na druhou otázku (s nápovědou, že univerzita sídlí v Olomouci) bylo již zapotřebí opravdu pečlivě projít celým textem.

Na obě otázky odpověděli všichni účastníci ankety správně. Byli i takoví, kteří za druhou odpověď přidali tři vykřičníky či symbol ☺. Jedna odpověď uvedla jako nejlepší univerzitu na světě „život a pak hned Univerzita Palackého“. Autorka odpovědi, jak jinak, studuje na Filozofické fakultě. Vylosovaná studentka Soňa připsala dolů na anketní lístek: *Perfektní úvod, doufám, že to tak půjde dále! Díky Kudy kam!*

Kam?

Na koncert Vypsání fixy v U-klubu 11. 10. vylosovala redaktorka ŽUP M. Hronová ve spolupráci s PhDr. T. Hrbkem, kancléřem UP, tyto studentky: **Tereza Čechová** (FF), **Kateřina Vlčková** (PřF), **Věra Šírová** (LF), **Pavla Šafaříková** (FF), **Tereza Jurčíková** (FF).

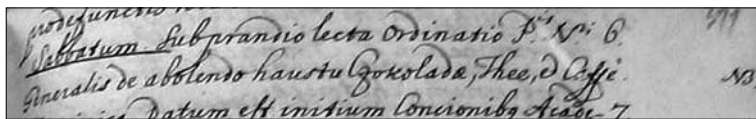
Na koncert Karla Plihalu, který se koná v U-klubu 16. 10. byly vylosovány: **Eva Robotková** (PřF), **Soňa Bartoňková** (PdF), **Jana Adamová** (PdF), **Magdalena Kráčmarová** (FTK) a **Adéla Digrinová** (FF).

-th-, foto -da-

Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

36. HENNDT (Hendt, Hend) Leopoldus (Leopold), S.J. (* 25. 9. 1649 Brusel v Belgii – † 28. 11. 1709 Jindřichův Hradec), rektor od 13. 10. 1700 do 11. 11. 1703

Za rektorátu P. Leopolda Henndta byla zahájena stavba nové, barokní budovy olomoucké univerzity, jejíž projekt, zřetelně ovlivněný tvorbou Giovanniho Pietra Tencally (1629–1702), patrně vznikl již před rokem 1695i. Představme ale nejprve osobu P. Leopolda Henndta. Bohužel zatím nic nevíme o okolnostech, které ho přivedly z belgického hlavního města Bruselu, v němž se 25. září 1649 narodil, do země Koruny české; známo je jen to, že Leopold Henndt vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova 19. ledna 1670,

▲ Záznam v diariu rektora P. Leopolda Henndta ze dne 10. listopadu 1701: 10. Martis. *Recreatio. profugit ex carcere Academico Wenceslaus Gorgel Thigus moralis, qui ultra duos annos in causa homicidij non voluntarij incarceratus fuit. Repetitio linguarum. 11. Mercurij. Schola. Reliqua de more. (10. Martij [den, tj. úterý]. Zotavená. Z akademického karceru uprchl Václav Gorgel, morální teolog [tj. posluchač dvouletého kurzu na teologické fakultě, určeného pro přípravu kněží působících v duchovní správě], jenž byl před dvěma lety uvězněn v případě nechtěné vraždy. Opakování jazyků. 11. Merkurij [den, tj. středa]. Vyučování. Ostatní podle obyčeje.) – Moravský zemský archiv Brno, fond E 28 Jezuité Olomouc, sign. II/3*

20. ledna 1672 získal v Jihlavě aprobační pro učitelství působení na nižších řádových školách a v následujících dvou letech vyučoval v humanitních třídách na jihlavském jezuitském gymnáziu. Teologická studia absolvoval L. Henndt v letech 1676–1679 na jezuitské univerzitě v Olomouci, poté opět působil v Jihlavě jako profesor rétoriky, školní prefekt, představený latinské kongregace (zbožného bratrstva) a zповědník. Čtvrtou probaci jezuitského profesora složil pater Henndt 9. dubna 1684 v jezuitské koleji v Kladsku. V roce 1689 je P. Leopold Henndt uváděn jako ministr (hospodářský správce) jezuitské koleje u sv. Klimenta na Starém Městě Pražském a v dalším roce jako agent české jezuitské provincie na císařském dvoře ve Vídni, v letech 1693–1694 byl činný jako příslušník řádového profesního domu u sv. Mikuláše v Praze na Malé Straně a prokurátor české jezuitské provincie. Dne 15. července 1694 převzal P. Leopold Henndt od P. Michaela Eckela (asi 1650–1699) rektorský úřad jezuitské koleje v Kladsku, kterou řídil po obvyklé triennium do 26. listopadu 1697, poté působil opět v Praze jako konzultor české jezuitské provincie. Dne 13. října 1700 byl P. Leopold Henndt promlučován rektorem jezuitské koleje a univerzity v Olomouci.

První zmínku o stavbě nové školní budovy nalézáme v kaligraficky psaném diariu rektora Henndta ke dni 9. února 1701, kdy Jeho Magnificence nařídila kolejnímu truhláři, aby pro novostavbu nakoupil řezivo. Dne 20. února téhož roku požádal rektor olomouckou městskou radu, aby pro vymezení staveniště školy ustanovila komisi a aby byla jezuitské koleji darována městská zeď, oddělující doposud spolu s Novou branou (demolovanou až v roce 1786) olomoucké Předhradí od vlastního města a znemožňující přístup z dosavadního školního nádvoří k zamýšlenému staveništi nové školy. Komise se dostavila k rektorovi 1. března a poté 9. března 1701; poněvadž olomoucká městská rada vyšla jezuitům veskrze vstřícně, byli komisaři při své druhé návštěvě v koleji náležitě pohoštěni. V dotyčné městské zdi byl 17. března 1701 prorážen průchod.

Na závěr návštěvy olomouckého biskupa Karla III. Lotrinského a členů zdejší kapituly v jezuitské koleji dne 26. dubna 1701 (během níž se v kolejním refektáři uskutečnilo divadelní představení) věnoval biskup akademické obci částku 300 zlatých určených na prémii nejlepším studentům a 100 centnýřů (asi 50 metrických centů) železa ze svých hutí na stavbu nové školní budovy. Pro fundamenty této budovy o čtyřech křídlech na půdorysu nepravidelného lichoběžníku, jejíž základní kámen

byl položen 11. května 1701, byly zapotřebí především větší kamenné kvádry – dobývaly se již od května roku 1695 v lomu poblíž premonstrátského kláštera na Hradis-

ku u Olomouce. Dne 21. května 1701 poskytla městská rada příprezu pro dopravu kvádrů od Hradské brány do dvora městského špitálu u sv. Ducha (v místech dnešního Muzea umění Olomouc), kde byly kvádry uskládovány a opracovávány. O dva dny později byla mezi rektorem Henndtem a regentem jezuitského konviktu P. Janem Grünskleem (1655–1710) uzavřena smlouva, že konvikt přenechává jezuitské koleji část svého pozemku o délce jedenácti sáhů (asi 20,8 m) a s dostatečnou šířkou („cum competente latitudine“) pro stavbu nové školní bu-

dovy – hospodářství konviktu bylo totiž vedeno odděleně od ostatních olomouckých jezuitských institucí a smlouvou musel navíc schválit sám tehdejší představený české jezuitské provincie P. Ferdinand Rudolf Waldthausen, rektor jezuitské koleje a univerzity v Olomouci v letech 1695–1697 (viz Žurnál UP 16, č. 1, 15. 9. 2006, s. 9, č. 2, 22. 9. 2006, s. 9). Sama smlouva může sloužit za příklad obezřetlosti vůči dalším stavitelským záměrům obou smluvních stran a dokládá znalost právních ustanovení vyzvujících se z římského práva

a týkajících se věcných práv k užívání věci cizí, konkrétně práv domovních („servituti praediorum urbanorum“). Předně si konvikt vyhradil právo trámové neboli zápuštěné podél ulice („Reservat sibi jus tigni immitendi iuxta plateam“), tzn. právo zapustit trámy budoucí konviktní stavby do zdi školní budovy, s čímž souvisel druhý bod smlouvy uznávající právo konviktu odstranit takovou kolejní stavbu, jež by použití práva trámového bránila. („Reservat sibi jus aedificium quod aliquando adhuc molietur, attolendi prolibitu.“) Ve třetím bodu smlouvy si konvikt vyhradil právo využití stavební materiál získany demolicí výše zmíněné městské zdi, zatímco čtvrtý bod smlouvy ilustruje dobové hygienické poměry, neboť požadoval, aby okna nové školní budovy byla zajištěna tak, aby nevyčnívala do zbylého areálu konviktu (tzv. Nový konvikt, navazující na tzv. Starý konvikt, byl vybudován až v letech 1721–1724) a aby jimi nebylo možno vyhazovat nečistoty („sordes“). V bodě pátém se stanovilo, že rumišťe vzniklé při stavbě nové školní budovy bude odstraněno na náklad jezuitské

koleje a podle smluvního bodu šestého a posledního byla jezuitská kolej povinna odvést konviktů 80 měříc (asi 50 hl) žita a 20 měříc (asi 12,5 hl) pšenice jako kompenzaci peněžní hotovosti, kterou konvikt vykoupil u olomouckého magistrátu pozemek školní budovy z lozunků („à losungis“ – povinnosti platit městskou daň).

Hrubá stavba školního objektu pod vedením olomouckého stavitele Adama Glöckla (?–1706) pokračovala za rektora Henndta poměrně rychle – ze záznamu v jeho diariu datovaného 27. března 1702 plyne, že na stavbě pracovalo po jisté přestávce deset zedníků. V nezbytném předstihu, a to dne 17. ledna 1702, zaopatřovali kolejní konventuálové (laičtí řeholníci) Jiří Neuman a Maxmilián Khun ve Velké Bystrici řezivo pro zastřešení objektu a večer 3. dubna téhož roku přivezli konventuálové Maxmilián Khun a Jan Pimer z Litovle na devíti povozech dubové dřevu.

Z jiných záznamů v rektorském diariu P. Leopolda Henndta uvedeme tři. Zajímé záznam z 6. listopadu 1700, z něhož lze usuzovat, že se v jezuitských refektářích do té doby servirovaly i nápoje exotické provenience: „Sabbatum. Sub prandio lecta ordinatio P^{is} N^o Generali de abolendo haustu Cokoladae, Thee, e' Caffee. (Před obědem

▲ Jedna z učeben v barokní školní budově staré olomoucké univerzity, nyní rekonstruovaná pro účely depozitářů Vlastivědného muzea v Olomouci. Foto J. Fiala

čteno nařízení našeho generálního Otce [tj. generála Tovaryšstva Ježíšova P. Tírsa Gonzálese] o zrušení doušku cokolady, čaje a kávy).“ K tomu poznamenejme, že káva náležela do konce 18. století k luxusním požíváním, ne vždy však byla do českých zemí toliko importována – např. v roce 1732 pěstoval ve sklenicích Pražského hradu zahradník Zimmer kávovníky a jejich plody dodával k vídeňskému dvoru. Záznam z 10. ledna 1702 konstatuje, že onoho dne uprchl z akademického karceru student teologické fakulty Václav Gorgel,

jenž byl v listopadu 1699 „in carceratus“, neboť během rvačky neúmyslně zabil kandidáta práv Viléma Dominika Lehmonta (ve fondu Moravského zemského archivu v Brně E 28 Jezuité Olomouc se dochoval celý spis této kriminální kauzy). S dotyčným zápisem, dokládajícím drsné mravy tehdejších akademiků, posluchače bohosloví nevyjímaje, kontrastuje sdělení, že se veškerý profesorský sbor dne 11. května 1702 rekreoval v Radikově u Olomouce, přičemž byli profesori obsluhováni pedelem teologické fakulty a jeho pomocníkem (označeným jako „subbidellus“), pedelem filozofického fakulty a pomocníky prokurátora olomoucké jezuitské koleje (tj. zástupcem koleje pro styk se světskou veřejností).

Od 22. srpna 1702 do konce tohoto roku nebylo diarium rektora P. Henndta z neznámých důvodů vedeno; z doby do 11. listopadu 1703, kdy P. Leopold Henndt ukončil své rektorské působení v Olomouci, uvedme, že 16. července 1703 započali tesaři s roubením krovů na novostavbě školy (školní budova byla dokončena až v roce 1708, výuka v ní započala v roce 1710.) Zbytek svého života strávil P. Leopold Henndt jako regent jezuitského semináře v Jindřichově Hradci, kde také krátce po svých šedesátých narozeninách dne 28. listopadu 1709 zemřel.

Prof. J. Fiala, CSc.

(Pokračování příště)

Zkušební přístupy do databázových informačních zdrojů jen do 31. 10. 2006!

Historical Abstracts and America: History and Life

Databáze jsou zaměřeny na světové dějiny od r. 1450 do současnosti a na historii Spojených států a Kanady. Přístup: <http://serials.abc-clio.com>.

PsycINFO

Databáze obsahuje asi dvou mil. bibliografických záznamů z odborných časopisů zaměřených na psychologii, sociologii, pedagogiku, lékařství, právo a další příbuzné obory. Zpracovává asi dva tisíce časopisů. Záznamy sahají až do roku 1806. Součástí databáze je databáze plných textů článků PsycARTICLES. Přístup: <http://gateway.ovid.com/autologin.html>.

Dotazy a připomínky můžete adresovat na: bis@upol.cz, tel. 585 631 722, 585 631 744, Knihovna UP – oddělení BIS.

Soupis rektorů olomouckého vysokého učení najdete na webových stránkách UP www.upol.cz v oddíle O univerzitě/Historie a současnost.

Jak lákat mladé pro vědu, školní zahájení u jezuitů, a „Palaky“ v New Yorku

Může to být profese, která vás bude naplňovat po celý život. Málokde jinde můžete sami tak rozhodovat o náplni svého času, dělat věci, které mohou ovlivnit budoucí podobu našeho světa – a v podstatě dostávat plat za to, že si děláte svého koníčka.

Je první den školy na newyorské Fordham University a studenti nastupující do prvního ročníku – shromáždění ve velké aule – se dozvídají, co je v následujících čtyřech letech čeká. Po vystoupení děkanů a představení administrativních pracovníků k nim mluví prof. Kunal Das s úvahou o tom, co je to výzkum a proč se do něj zapojit už od začátku studií.

Děkan O'Donnell představil řečníka jako úspěšného fyzika, který se právě vrátil z cesty po Evropě, kde mimo jiné pobýval na „Palaky univerzity“. Kunal strávil na UP v Olomouci dva měsíce a kromě práce na problémech kvantové fyziky měl dost času poznat náš kraj i okolí a získat tu spoustu přátel. O prázdninách jste četli knížku Jamese Watsona „Dvojité šroubovice“. Šťastnou shodou okolností jsem v tu dobu mohl navštívit místa, kde Gregor Mendel svými pečlivými pokusy s hrachem položil základy genetiky – na jeho zákony pak navázal řetězec vědeckých objevů, vedoucí až k objevu struktury DNA,“ říká Kunal. Ještě před nástupem na univerzitu dostali studenti prázdninovou „úlohu“: přečíst si knihu jednoho z objevitelů DNA, aby pak o ní během semestru v různých předmětech diskutovali.

Kunala jsem na Fordham University navštívil krátce po jeho návratu – jednak, abychom spolu dokončili rozdělanou práci, a jednak z velké zvědavosti, jak se univerzita „dělá“ jinde. Fordham je malá škola s asi čtyřmi tisíci studenty, ale poptávka po ní je vysoká: zhruba tisícovka nově přijatých studentů byla vybrána z asi 18 tisíc uchazečů. Naprostá většina studentů tu je v undergraduate – tedy bakalářských oborech, pouze minimum oborů tu má i magisterský či doktorský program. Je to soukromá univerzita, patří jezuitskému řádu, školně tu je 30 tisíc dolarů ročně. Dáte na ni studovat svého potomka, pokud jste dobře vydělávající Američan, který mu už od jeho narození spoří, nebo naopak nízkopříjmový rodič (často cizinec) mimořádně talentovaného dítěte, které bude mít šanci na stipendium pokrývající školné i životní náklady. A nebo pokud sami na Fordham učíte – pak tu má vaše dítě studium zadarmo.

Fordham si zakládá na vyváženém a celistvém přístupu ke svým studentům. V bakalářském studiu nejde zprvu o žádnou specializaci, spíše o možnost poznat více oborů v jejich souvislostech (jde o tzv. „liberal arts“ univerzitu). Teprve později si vyberete, která oblast je vám nejbližší a stane se vaším „mejdžerem“. A teprve až poté, co vás Fordham hýčkala ve svém komorním prostředí s individuální komunikací mezi učiteli a studenty a nechala vás harmonicky rozvinout, nastane dobrý čas vypravit se za magisterským a doktorským studiem na nějakou „velkou“ výzkumnou univerzitu – Harvard, MIT, Caltech a podobně.

Po uvítacích slovech předěkanů burcujících univerzitní patriotismus vystoupil Kunal se svým vyznáním vědeckého pracovníka. Zaznívají tu úvahy o tom, proč se modelem životních rolí mladých lidí stávají spíše filmové či sportovní hvězdy – což jsou profese, ve kterých může být skutečně úspěšná jen malá hrstka vyvolených, navíc často jen po velmi omezenou část života. Sice jsou dnes v centru pozornosti médií – ale jak moc můžeme jejich úspěch sami napodobit? A proč se vlastně nevěnuje mnohem víc pozornosti osu-

dům a názorům těch, kteří zřejmě daleko více ovlivnili naše životy tím, že přispěli k objevům a vynálezům našich každodenních průvodců – třeba mobilního telefonu nebo hudebního přehrávače? Přitom jejich cesta za úspěchem byla neméně dobrodružná a vzrušující. Navíc ti, kdo dělají ve vědě a výzkumu, bývají často činní a plodní až do konce svého života. Není tohle mnohem přitažlivější životní role? Protože výzkum je v srdci inovací, jako výzkumníci – místo abyste byli dělníky – můžete být vůdci. Místo, abyste se ucházeli o zaměstnání, můžete ve skutečnosti rozjet podnik založený na vašich vlastních myšlenkách a produktech, které jste sami vyvinuli a patentovali, přesvědčuje Kunal.

Snad ta řeč zapůsobila: odpoledne se mi Kunal chlubil, že už za ním dva studenti přišli se zájmem do vědeckého výzkumu se s ním pustit. Což mu trochu závidím, protože získat členy do výzkumného týmu už v prváku se hned tak každému nepoštěstí.

Z New Yorku zdraví
Doc. T. Opatrný, PíF UP, foto archiv autora

P.S.: Potěší to: Kunalovi se na UP líbilo mnohem víc, než čekal. A není to žádné zdvořilé přehánění, na jaké jsme zvyklí u Američanů. Kromě velice vstřícného přístupu všech našich kolegů mu sedla atmosféra města i zdejší pohodový způsob života. Prý příští prázdniny určitě přijede zas.

Prof. Kunal Das

...A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

10.–31. ŘÍJNA

Dalimilova kronika. Výstava – pařížský zlomek latinského překladu v Olomouci. UC UP.

14. ŘÍJNA

Podzimní festival duchovní hudby – Olomouc 2006. G. Verdi: Requiem. Chrám sv. Mořice, 19 hod.

16. ŘÍJNA

Čína: Hraní bez hranic – vernisáž výtvarných prací žáků olomouckých ZŠ. Měsíc asijské kultury. IC UP (Biskupské nám. 1), Galerie Zbrojnice, 18 hod.

16.–20. ŘÍJNA

Festival Týden improvizace 2006. UC UP, Filmový a Divadelní sál.

17. ŘÍJNA

Z. Černá: Lidová zábava v Číně. Přednáška. Měsíc asijské kultury. FF UP (Křížkovského 8), U1, 19 hod.

K. Plihal: Nebe počká. U-klub, 19.30 hod.

17. ŘÍJNA

Prof. I. Chajda, DrSc. (PíF UP): When a basic algebra becomes an MV-algebra. Seminář z univerzální algebry a uspořádaných množin. PíF UP (Tomkova č. 40), posluchárna č. 301, 13 hod.

O láskách nebeských. Divadlo Tramtarie. Premiéra. Slovanský dům, 19.30 hod.

18. ŘÍJNA

Mgr. L. Šafářová, Mgr. M. Fialová (Katedra botaniky PíF UP Olomouc): Wazungu [běloch] na keňských cestách. Přednáškový cyklus Katedry botaniky PíF UP. Šlechtitelů 11, hlavní budova, 16. 30 hod.

Novinky v imunoterapii alergenovými vakcínami. Přednáškový večer Spolku lékařů. TU LF UP, 16 hod.

Doc. J. Štefanides – Německé divadlo: součást kultury Olomouce. Přednáška. UP, Filmový sál, 17 hod.

Prof. O. Švarný: Šach! Mat! Majiang! Nejoblíbenější hra v Číně – její historie a pravidla. Měsíc asijské kultury. Přednáška. FF UP, U1, 18.30 hod.

Commandante (O. Stone, USA, Španělsko 2003). Filmový klub. UC UP, Filmový sál, 20 hod.

Říční krajina 2006. Konference. Aula PíF UP (tř. Svobody 26).

19. ŘÍJNA

O láskách nebeských. Divadlo Tramtarie. Slovanský dům, 19.30 hod.

Křížník Potěmkin (S. Ejzenštejn, 1925). Týden improvizace. Hudební doprovod: rakouský hudebník, performer, kytarista Ch. Pajer. UC UP, Filmový sál, 19 hod.

Whisper (Šeptej, ČR, 1996, D. Ondříček). Filmový klub Pastiche filmz – projekt Czech Filmz. UC UP, Filmový sál, 20 hod.

-red-

Fakultní nemocnice Olomouc potřebuje doplnit zásoby krve

Transfúzní oddělení Fakultní nemocnice v Olomouci se obrací na dobrovolné dárcce krve s naléhavou žádostí, aby se v nejbližších dnech dostavili k odběru a pomohli doplnit pokles zásob krve, zejména krevních skupin A a 0.

Transfúzní oddělení přijímá dárcce krve každý všední den od 7 do 13 hodin.

Více informací lze nalézt na internetových stránkách nemocnice na adrese www.fnol.cz.